

Ph.d. kurs i Vitenskapsteori og forskningsetikk

PRO9005

Nivå: Ph.d.

Emnetype: Obligatorisk for kandidater tatt opp på ph.d. i studier av profesjonspraksis etter ordningen av 01.01.2018

ECTS: 5

Varighet: 1 semester

Heltid/deltid: Heltid

Stuedsted: Bodø

Ansvarlig fakultet: Fakultet for lærerutdanning, kunst- og kulturfag, Nord universitet

Emneansvarlig: Professor Johan Arnt Myrstad, Nord universitet

Maks antall deltagere: 20. Ved stor interesse vil ph.d. kandidater ved Nord universitet prioriteres.

Undervisningspråk: Skandinavisk

Studieprogram: Ph.d. i studier av profesjonspraksis. Men kurset er også tilgjengelig som frittstående kurs

Målgruppe: Kurset er først og fremst et tilbud for ph.d. kandidater tatt opp på ph.d i studier av profesjonspraksis men vil også være relevant for andre som driver forskning i praksis samt også ph.d. kandidater i filosofi og andre humanistiske fag.

Kursevaluering: Evaluering av kurset inngår i universitetets kvalitetssikringssystem

Forkunnskaper og anbefalt forkunnskap:

Kandidater som skal opp til eksamen må ha fullført mastergrad i et relevant fagfelt. Forkunnskaper tilsvarende kurs i vitenskapsteori på masternivå.

Vitenskapelig innhold:

Kurset gir en avansert innføring i vitenskapsteori og vitenskapsfilosofi, sett fra den praktiske kunnskapens perspektiv. I så henseende gjør den bruk av paradigmeskjemaet skissert av Thomas Kuhn, forstått som 1) eksemplarer, 2) disiplinære matriser, og 3) sosialt organisert og institusjonalisert forskning. Sentrale temaer som blir dekket er «taus kunnskap», dominansen av fordommer i vitenskapen og forskningsetiske problemstillinger blant annet i den forbindelse, kunnskap og vitenskaps grunnlag i vanlig, sosialt situert og forkroppsligjorte praksiser.

Læringsutbytte: En kandidat som fullfører kurset skal kunne forvente følgende læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap:

Kandidatene skal:

Demonstrere kunnskap om argumenter for et forskningsopplegg i praktisk kunnskap
Vise kjennskap til egenskapene ved forskjellige former for “taus” kunnskap
Demonstrere forståelse av den praktiske kunnskapens perspektivs gyldighet for vitenskap i sin alminnelighet og for vitenskapelige studier av profesjonelle praksiser i særdeleshet

Ferdigheter:

Kandidatene skal:

Kunne sette og forsvare mål og lage forskningsspørsmål i forskningsopplegg som reflekterer forståelse av paradigmer i vitenskapen generelt og viktigheten av å utvikle forskning som reflekterer innsikt i de «tause» og praktiske aspekter av kunnskap

Generell kompetanse:

Kandidatene skal:

Reflektere en kritisk men konstruktiv holdning til tradisjonelle metoder i vitenskapen generelt og en evne til å ta del i informert diskusjon om forholdet mellom erfaring og vitenskapelig kunnskap

Innhold: Vitenskapsteori, vitenskapsetikk, vitenskapsfilosofi og deres anvendelse i praksisforskning.

Undervisning: ansikt-til-ansikt.

Læringsaktiviteter: Obligatoriske forelesninger, seminarer og muntlige presentasjoner. En samling.

Eksamensbestemmelser, vurdering og karakterfastsetting: Karakter: bestått/ikke bestått. Kandidatene skal skrive en oppgave på ca. 10 sider over selvvalgt emne om vitenskaps-teoretiske tema relevante for eget forskningsprosjekt. Kandidatene leverer en skisse til en slik oppgave en uke før første samling. Karakteren fastsettes i henhold til de krav som er stilt til kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse ovenfor, slik disse blir dokumentert gjennom innlevert oppgave.

Pensum:

Kuhn, Thomas (1970): *The Structure of Scientific Revolutions*, (uansett utgave eller oversettelse, så lenge Postscript fra 1970 utgaven er med)

Nordenstam, Tore (2005): *Exemplars makt*, Dialoger.

Hanson, Norwood Russell (1958): Chapter 1: “Observation”, *Patterns of Discovery*.

Wittgenstein, Ludwig (1954): *Philosophical Investigations*, Part II (utdrag, og uansett utgave eller oversettelse).

Thompson, Evan (2005): “Sensorimotor subjectivity and the enactive approach to experience”, *Phenomenology and the Cognitive Sciences*, 4: 407-427.

Boghossian, P. A. (2006). *Fear of knowledge : against relativism and constructivism*. Oxford: Clarendon Press. [Chap. 2/side 10-24]

Fodor, J. (1984). OBSERVATION RECONSIDERED. *Philosophy of Science*, 51, 23-43.

Madsen, K. B. (1975). *Systematologi - sammenlignende videnskabsteori*. Cph.: Munksgaard. [Kap. 4/side 42-49]

Peirce, C. S., Houser, N., Kloesel, C. J. W., & Peirce Edition Project. (1992). *The Essential Peirce : selected philosophical writings*. Bloomington: Indiana University Press. [Kap 4/ How to make our ideas clear, side 126-140]

Quine, W. V., & Ullian, J. S. (1978). *The web of belief* (2nd ed ed.). New York: McGraw-Hill. [Chap. 4/Hypothesis (side 64-82) og Chap. 7/Confirmation and refutation (side 96-107)]

Russell, B. (1974). *Filosofiens problemer*: Nyt Nordisk Forlag. [Kap. 12/Sandhed og Falskehed (side 94-111)]

Wackerhausen, S. (1999). Legemet som læringens subjekt. *Kunnskab om Idrett*, 3(2).

Wackerhausen, S. (2004). Kausale felter, meta-antagelser og metodisk pluralisme. In J. G. N. Buur Hansen (Ed.), *Vidensteori, professionsuddannelse og professionsforskning*: Syddansk Universitetsforlag [side 32-48]

Enerstvedt, R. Th. (1982): *Mennesket som virksomhet*, Tiden Norsk Forlag, ss.19-100..

Enerstvedt, R. Th. (2011): *Spiller Gud terning likevel?*, Marxist Forlag AS, ss.13-147.

Enerstvedt, R. Th. (1989): "The Problem of Validity in Social Science", Steinar Kvale (red): *Issues in Qualitative Research*, Studentlitteratur, Lund, Sverige 1989, ss.135-173.

Meløe, J. (1992): *Words and Objects* i Skriftserie fra Wittgensteinarkivet ved Universitetet i Bergen, nr. 5 1992 Kompendium: *Den praktiske kunnskapens teori*. Del 1.

Methi, J. S. (2018): Borderology and Practical Knowledge—Humanities Response to Epigenetics? i *Borderology: Cross-disciplinary Insights from the Border Zone. Along the Green Belt*, s 149-161. Springer. Link: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-319-99392-8>

Popper, K. (2004): *The Logic of Scientific Discovery*, Routledge, ss. 37-56.

Anbefalt supplerende litteratur:

Godfrey-Smith, P. (2003). *Theory and reality : an introduction to the philosophy of science*. Chicago: University of Chicago Press.

Staley, K. W. (2014). *An introduction to the philosophy of science*. New York: Cambridge University Press.

Steel, D., & Guala, F. (2011). *The philosophy of social science reader*. London: Routledge.

Wackerhausen, S. (1991). Teknologi, kompetence og vidensformer. *Philosophia*, 20(3/4), side 81-117.

Wackerhausen, S. (1989). Teknologiske artefakter og menneskets selvforståelse. In N. O. Finnemann (Ed.), *Tidens Tegn* (pp. S. 111-137.). Aarhus University: Aarhus University Press.

I forbindelse med eksamen leveres en pensumliste, hvor det i tillegg til litteraturen det er undervist over legges 250 sider selvvalgt litteratur med spesifikk relevans for oppgaven. De tekstene i litteraturlistene som er kortere utdrag vil bli lagt ut på nett.

I forbindelse med forsknings- og vitenskapsetiske aspekter, bør kandidatene konsultere følgende nettsted:

<https://www.etikkom.no/>

Av særlig interesse på dette nettstedet kan være:

<https://www.etikkom.no/globalassets/documents/publikasjoner-som-pdf/oppdragsforskning-2003.pdf>

Det kan komme mindre justeringer av pensum.